

บทที่ 4

การอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางจิตวิทยาของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ผู้วิจัยเสนอการอภิปรายผลการวิจัยตามลำดับดังนี้ คือ การสรุปผล การอภิปรายผล และการเสนอข้อเสนอนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางจิตวิทยาของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อนักเรียนของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเสียสละของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จิตวิทยาในการสอนของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
6. เพื่อศึกษาตัวพยากรณ์ในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
7. เพื่อศึกษาสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ทั้งในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน

สมมติฐาน

สมมติฐานสำหรับการวิจัยครั้งนี้มีดังต่อไปนี้คือ

1. องค์ประกอบด้านเจตคติต่อวิชาชีพของครูสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
2. องค์ประกอบด้านเจตคติต่อนักเรียนของครูสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
3. องค์ประกอบด้านความเสี่ยสละของครูสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
4. องค์ประกอบด้านพฤติกรรมการสอนของครูสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
5. องค์ประกอบด้านการใช้จิตวิทยาในการสอนของครูสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในส่วนของวิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่สอนวิชาภาษาไทย และครูที่สอนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2534 จำนวน 322 คน จาก 161 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มอย่างง่าย จากจำนวนประชากรทั้งหมด 1,200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม สร้างตามแบบของลิเคิร์ท เป็นมาตราส่วนประมาณค่า มีทั้งหมด 6 ตอน ข้อคำถามจำนวน 82 ข้อ ซึ่งสอบถามสิ่งต่อไปนี้ ข้อมูลส่วนตัว เจตคติต่อวิชาชีพ เจตคติต่อนักเรียน ความเสี่ยสละ พฤติกรรมการสอน และการใช้จิตวิทยาในการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพที่เชื่อถือได้เพราะผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน ตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเนื้อหา หากค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามแต่ละข้อโดยหาค่าความแตกต่างระหว่างค่ามัธยเลขคณิต (t-test) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละตอนตามแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัทซึ่งแต่ละตอนมีค่าความเชื่อมั่นดังนี้ .87, .90, .68, .81 และ .82 ตามลำดับ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการผู้วิจัยดำเนินการดังนี้คือ

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย นำส่งไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการคัดลอกคะแนนสอบปลายภาคของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ ปีการศึกษา 2534
2. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ของจังหวัดปัตตานี เพื่อช่วยส่งแบบสอบถามแก่อาจารย์ใหญ่ของ โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยที่ผู้วิจัยได้บรรจุแบบสอบถามลงในซอง และนำส่งแบบสอบถามต่อไปยังครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างภายในเวลาหนึ่งสัปดาห์ อาจารย์ใหญ่จึงรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมายังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ

การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากตรวจให้คะแนนแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS/pc+ เพื่อหาค่าต่าง ๆ ดังนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ ทั้งวิชาภาษาไทย และวิชาคณิตศาสตร์
2. ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวพยากรณ์และตัวเกณฑ์ วิชาภาษาไทย และวิชาคณิตศาสตร์
3. สร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเพื่อทดสอบสมมติฐานสรุปได้ว่า องค์ประกอบทางจิตวิทยาของครู สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดังนี้ คือ

1. เจตคติต่อวิชาชีพของครูสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เจตคติต่อนักเรียนของครูสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และ วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความเสียสละของครูสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวิชาภาษาไทยไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
4. พฤติกรรมการสอนของครูสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวิชาภาษาไทยไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
5. การใช้จิตวิทยาในการสอนของครูสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวิชาคณิตศาสตร์ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
6. สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์
ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน
สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน
เขียนในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Y}_1 = 28.8645 + 3.6934 (X_1)$$

$$\hat{Z}_1 = 1.3384 (X_1)$$
สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
เขียนในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Y}_2 = 2.1501 + 4.7262 (X_2)$$

$$\hat{Z}_2 = 0.2227 (X_2)$$
7. ตัวพยากรณ์ที่สามารถใช้พยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คือ เจตคติต่อวิชาชีพของครู
8. ตัวพยากรณ์ที่สามารถใช้พยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ คือ ความเสียสละของครู

การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบทางจิตวิทยาของครู ด้านใดบ้างที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และเพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ สำหรับพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียน ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นสมการพยากรณ์ทั้ง ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ตัวพยากรณ์ที่ผู้วิจัยศึกษามี เจตคติของครูต่อวิชาชีพ เจตคติของครูต่อนักเรียน ความเสียสละของครู พฤติกรรมการสอนของครู และการใช้จิตวิทยาในการสอนของครู ตัวเกณฑ์ที่ผู้วิจัยใช้ศึกษา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย และวิชาคณิตศาสตร์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานแต่ละข้อ ดังนี้

สมมติฐานข้อหนึ่งกล่าวว่า เจตคติของครูต่อวิชาชีพสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน จากการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า เจตคติของครูต่อวิชาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .2131$) และเจตคติของครูต่อวิชาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .1930$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของชม ภูมิภาค (2516), สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และนิยะดา ศรีจันทร์ (2523), สมสมัย พิทักษ์ (2531), ประสาร มาลากุล และคณะ (2532), นุหงา วัฒนะ (2533), ฮิลการ์ด (Hilgard, 1962), และ โซเรนสัน (Sorenson, 1984) กล่าวว่า เจตคติต่อวิชาชีพของครูมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ อภิปรายผลดังนี้ ครูที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพจะส่งผลให้ครูมีความมุ่งมั่น กระตือรือร้น และตั้งใจในการสอนและพร้อมที่จะพัฒนาตนเองทุกด้าน การฝึกอบรมครูเป็นเวลาสองภาคเรียน สามารถเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อวิชาชีพของครูให้สูงขึ้นได้ ดังนั้น การเสริมสร้างให้ครูมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพจึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นได้

สมมติฐานข้อสอง กล่าวว่า เจตคติของครูต่อนักเรียนสัมพันธ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน จากการหาค่าสหสัมพันธ์ พบว่า เจตคติของครูต่อนักเรียนมีความสัมพันธ์ ทางบวก กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ($r = .1853$) และเจตคติของครูต่อนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวก กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ($r = .2104$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เจียรนัย พงศ์วิวัฒน์ (2528) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529) และแพทริเซีย (patricia Miller, 1989) กล่าวว่าเจตคติของครูต่อนักเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในประเด็นนี้ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้ ครูที่มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียนมักแสดงพฤติกรรมต่อไปนี้ คือ สร้างแรงจูงใจในการเรียน ให้ความสำคัญนักเรียนไม่แสดงอารมณ์โกรธเมื่อไม่จำเป็น แก้ไขความผิดพลาดแล้วชี้แจงอย่างใจเย็นให้ความสนใจนักเรียนอย่างเท่าเทียมกัน เอาใจใส่และหวังดีต่อนักเรียนอย่างจริงใจ ตั้งใจสอน และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน เป็นผลให้นักเรียนตั้งใจเรียน ร่วมมือในการทำกิจกรรมในชั้นเรียน จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2532) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของเจตคติของครูต่อนักเรียน จึงได้เสริมสร้างให้ผู้ที่จะเป็นครูในอนาคต มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน ซึ่งถ้าบุคคลที่จะเป็นครูหรือครูประจำการมีเจตคติที่ดีต่อนักเรียนแล้ว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนย่อมดีขึ้นอย่างแน่นอน

สมมติฐานข้อสาม กล่าวว่า ความเสียสละของครูสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน จากการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า ความเสียสละของครูมีความสัมพันธ์ทางบวก กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ($r = .2227$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกองมาตรฐานวิชาชีพ (2533) สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2533) กล่าวถึงคุณลักษณะด้านความเสียสละของครูซึ่งสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากสมมติฐานข้อนี้ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้ครูที่มีความเสียสละส่วนมากประพฤติตน

เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการปฏิบัติงานในโรงเรียน ช่วยงานพิเศษของโรงเรียน ช่วยเหลือหน่วยงานอื่น ๆ เข้าร่วมกิจกรรมช่วยเหลือชุมชน อาสาช่วยงานหรือกิจกรรมของชุมชน ไม่ละทิ้งการสอน อุทิศเวลาให้แก่นักเรียน ตั้งใจทำงานด้วยความเสียสละ (ยนต์ ชุ่มจิต, 2531 : 79-80) การปฏิบัติตนของครูเช่นนี้เป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น แต่เมื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเสียสละของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .0847$) ในประเด็นนี้ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้ การที่ความเสียสละของครู ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย อาจเกิดจากความผิดพลาดของผู้วิจัยในการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีความเป็นเอกพันธ์ กลุ่มตัวอย่างอาจไม่มีความตั้งใจในการตอบแบบสอบถาม และอาจเกิดจากตัวครูเองที่ขาดกำลังใจในการทำงาน ขาดแรงกระตุ้นจากผู้บริหาร และมีปัญหาส่วนตัว (ยนต์ ชุ่มจิต, 2535 : 195) ปัญหาเหล่านี้ของครูควรได้รับการแก้ไข เพื่อให้ประสิทธิภาพการทำงานสูงขึ้น

สมมติฐานข้อสี่ กล่าวถึงพฤติกรรมการสอนของครูสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน จากการหาค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ ($r = .1596$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพร้อมพรรณ อุดมสิน (2526) ภัทรา นิคมานนท์ (2520) สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2526) สุนันท์ จันทระ (2526) ศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (2533) กล่าวถึงพฤติกรรมการสอนของครูในด้านการเตรียมการสอนวิธีสอน การใช้คำถาม การวัดและการประเมินผลมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ในข้อนี้ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้ เมื่อครูได้เตรียมการสอนทำให้ครูได้พิจารณาอย่างรอบคอบถึงจุดมุ่งหมายการสอน กิจกรรมการสอน การใช้คำถาม การวัดและการประเมินผล เมื่อถึงขั้นสอนครูสามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบทเรียน ครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนมากขึ้น และครูมีวิธีวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนอย่างเป็นระบบ ทำให้ครูได้แก้ไขปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนมากยิ่งขึ้น (สุวัฒน์ มุทฺธเมธา, 2523 : 251-252) ดังนั้นพฤติกรรมการสอนของครูจึงสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

แต่เมื่อนำค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .0362$) ในประเด็นนี้ผู้วิจัยขออภิปรายผลดังนี้ การเรียนการสอนที่ดีที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงครูต้องจัดเตรียมสิ่งต่อไปนี้ คือ

- 1). การเตรียมการสอน ซึ่งประกอบด้วยการทำงานบันทึกการสอนรายวัน
- 2). การกำหนดวัตถุประสงค์การสอน
- 3). การเลือกวิธีสอน
- 4). การผลิตและเลือกใช้สื่อการสอน
- 5). การเลือกวิธีการวัดผล
- 6). การสอนซ่อมเสริม (สุจริต เพ็ชรชอบ, 2522 : 53-55)

ถ้าครูไม่ได้จัดเตรียมสิ่งเหล่านี้เพื่อใช้ในการสอนแล้วทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยตกต่ำ การที่ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าพฤติกรรมการสอน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนอาจเป็นเพราะครูขาดการเตรียมสิ่งที่กล่าวไว้ข้างต้น

สมมติฐานข้อห้า กล่าวว่า การใช้จิตวิทยาในการสอนสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน จากการหาค่าสหสัมพันธ์พบว่า การใช้จิตวิทยาในการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .1700$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ภัทรา นิคมานนท์ (2523), บุญชม ศรีสะอาด (2524), สุโท เจริญสุข (2527) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสัมพันธ์กับการใช้จิตวิทยาในการสอนของครู ในข้อนี้ผู้วิจัยขออภิปรายผลได้ดังนี้ ครูที่ใช้จิตวิทยาในการสอนสามารถจัดเรื่องที่สอนได้น่าเรียน มีประโยชน์ตรงกับความต้องการของนักเรียนใช้เทคนิคการเสริมแรง เช่น ลงโทษหรือให้รางวัลตามความเหมาะสมของพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออก บรรยายภาคในชั้นเรียน อบอุ่นเป็นกันเอง นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเหมาะสมและครูให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนอย่างใกล้ชิดเป็นผลให้นักเรียนมีความสุข ในการเรียนหนังสือ และครูที่ใช้จิตวิทยาในการสอนมักจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังนี้

- 1). จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของนักเรียน

- 2). จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 3). จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง
- 4). จัดการเรียนการสอนในชั้นปฏิบัติเน้นต้องระบุขั้นตอน ที่จะทำให้ผู้เรียนปฏิบัติตามได้อย่างชัดเจน
- 5). จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของนักเรียน
- 6). จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในบทเดียวกัน มีกิจกรรมหลายรูปแบบ (สิริวรรณ สุวรรณอาภา, 2523 : 13) ส่วนในรายวิชาคณิตศาสตร์ จากการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า การใช้จิตวิทยาในการสอนของครู ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .0783$) ในประเด็นนี้ผู้วิจัยอภิปรายผล ได้ดังนี้ ตามที่การใช้จิตวิทยาในการสอน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนอาจเป็นเพราะครูมีบุคลิกภาพเป็นแบบยึดถืออำนาจ ซึ่งพฤติกรรมที่ครูแสดงออกคือ ยึดถือกฎเกณฑ์เน้นระเบียบวินัย ชอบให้ทำตามคำสั่ง ไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน (Scotter, 1985)

ถึงแม้ว่าการใช้จิตวิทยาในการสอนของครู ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็ตาม ครูควรใช้จิตวิทยาในการสอน เพราะจุดประสงค์ของการใช้จิตวิทยาในการสอนคือ การทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน ถ้าเด็กมีความสุขในการเรียนแล้วการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาคนก็สามารถทำได้ง่ายขึ้น

จากการศึกษาคุณสมบัติพื้นฐานของครู เช่น เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การสอน พบว่า ครูที่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของจังหวัดปัตตานี มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี วิชาภาษาไทยเป็นครูผู้หญิงมากกว่าครูผู้ชาย แต่วิชาคณิตศาสตร์ครูผู้ชายมากกว่าครูผู้หญิง วุฒิทางการศึกษาส่วนใหญ่ ครูจบการศึกษาระดับปริญญาตรี และประสบการณ์การสอนอยู่ในช่วง 6-15 ปี คุณสมบัติพื้นฐานเหล่านี้ของครูมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเช่นกัน (มนตรี วรรณชาติ 2527, สุจิตร์ ในคำ 2527, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2530) ดังจะเห็นได้จากครูที่มีประสบการณ์สอนมากกว่า 6 ปี และมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่า ปฏิบัติงานตามหน้าที่ ที่ได้กำหนดไว้ได้ดีกว่าครู

ที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี และวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เป็นผลให้เมื่อวัดความสามารถของนักเรียน อัตราการเลื่อนชั้น และอัตราการเรียนต่อสูงกว่า ดังนั้นอายุ ประสบการณ์การสอน วุฒิต่างการศึกษาเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วยเช่นกัน

จากที่ได้อภิปรายผลมาทั้งหมดสรุปว่า องค์ประกอบทางจิตวิทยาของครูที่ควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นในตัวครูที่สอนวิชาภาษาไทย คือ องค์ประกอบด้านเจตคติต่อวิชาชีพ เจตคติต่อนักเรียน การใช้จิตวิทยาในการสอน ส่วนครูที่สอนวิชาคณิตศาสตร์ องค์ประกอบที่ควรส่งเสริมคือ เจตคติต่อวิชาชีพ เจตคติต่อนักเรียน ความเสียสละ และพฤติกรรมการสอน จึงจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของครูผู้สอน

การพัฒนาประสิทธิภาพของครูผู้สอน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นทำได้โดย

- 1.1 จัดอบรมครู เพื่อให้ครูมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและต่อนักเรียน
- 1.2 เผยแพร่ครูที่ทำความดีให้รู้จักกันอย่างกว้างขวาง
- 1.3 ขอความร่วมมือจากผู้บริหารในการดูแลนักเรียนให้ทำการบ้าน
- 1.4 การเรียนการสอนของครูนั้น ควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยา เพื่อทำให้นักเรียนเกิด

ความรักในการเรียน

1.5 สถาบันการผลิตครูทุกแห่งควรจะมีร่วมมืออย่างใกล้ชิด ทำการวิจัย เพื่อศึกษาการผลิตครูทั้งระบบ ให้ครูมีพฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และอนาคต

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในคราวต่อไป

2.1 ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เช่น ปัจจัยด้านตัวนักเรียน การบริการด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนต่อนักเรียน การบริหารโรงเรียน เป็นต้น

2.2 ควรวิจัยถึงวิธีการจัดอบรมครูประจำการ ระยะเวลาที่ใช้ในการอบรมที่จะทำให้ครูมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและต่อนักเรียน

2.3 ควรศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงการนิเทศ การประเมินผลการฝึกอบรมเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน

2.4 ควรศึกษาวิจัยคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในทศวรรษหน้า ทั้งนี้เพื่อให้ข้อค้นพบจากการวิจัยนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาต่อไป